

WPD FINLAND OY, FORSTSTYRELSEN LAATUMAA

MIELMUKKAVAARA VINDKRAFTPARK

Miljökonsekvensbedömningsprogram, svenskspråkig resumé

Mars 2009

Inledning

Avsikten med detta miljöbedömningsförfarande (MKB-förfarande) är att bedöma miljö-konsekvenserna för den planerade vindkraftparken på Mielmukkavaara i Muonio. Detta miljökonsekvensbedömningsprogram (MKB-program) har planerats för att klargöra vilka konsekvenser i samband med miljökonsekvensbedömningen som ska bedömas och hur bedömningen görs. Dessutom innehåller bedömningsprogrammet information om projektet och de olika alternativen, tidtabell för planeringen samt hur deltagandet i planen organiseras.

Detta dokument är en svenskspråkig sammanfattning av den finskspråkiga originalversionen av MKB-programmet. Den svenskspråkiga sammanfattningen har utformats i syfte att nå över riksgränsen med en förfrågan om deltagande till den svenska staten. Projektområdet ligger på ca 3–4 km avstånd från gränsen mellan Finland och Sverige.

Ansvariga för projektet är wpd Finland Oy samt Forstsyrelsen Latumaa. Som projektledare för MKB-projektet fungerar Heli Rissanen wpd Finland Oy, och kontaktperson vid Forststyrelsen är produktionschef Hannu Tilja. MKB-programmet har utformats på konsultbasis av Pöyry Energy Oy.

Kontaktuppgifter

MKB-projektchef som ansvarar för projektet:

wpd Finland Oy
Hagalund Centraltorn
02100 Esbo
Direktör Heli Rissanen
tel. +358 40 578 7584
h.rissanen@wpd.fi
Internet: <http://www.wpd.de/fi/projektejamme/mielmukkavaara/miljoekonsekvenser.html>

Kontaktmyndighet:

Lapplands miljöcentral
PB 8060
96101 Rovaniemi
Överinspektör Leena Ruokanen
tel. +358 40 738 6840
leena.ruokanen@ymparisto.fi
Internet: www.miljo.fi > Lapland > Ympäristönsuojelu > Ympäristövaikutusten arviointi YVA ja SOVA > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Mielmukkavaaran tuulipuisto

MKB-konsult:

Pöyry Energy Oy
PB 93 (Teknikvägen 4 A)
02151 Esbo
Ledare Tiina Kähö
tel. +358 10 33 21441
tiina.kahoi@poyry.com

Informations- och diskussionsmöte

Ett informations- och diskussionsmöte om miljökonsekvensbedömningsprogrammet hålls i Muonio (Muonio skolan, auditorium) på 30 mars 2009 kl 18 - 20 (finsk tid).

Innehållsförteckning

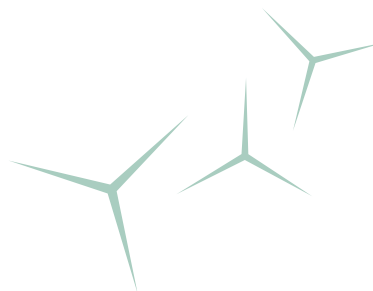
Innehållsförteckning

1 Beskrivning av projektet	6
1.1 Projekt och projektansvariga	6
1.2 Projektets grunder och syften	6
2 MKB-Förfarandet och internationellt samråd	10
2.1 Bakgrund	10
2.2 Statsgränsöverskridande miljökonsekvensbedömning	10
2.3 Miljökonsekvensförfarandets centrala skeden, parter och tidtabell	10
3 MKB-förfarandet i anknytning till andra handlingar	14
4 Projekialternativ som övervägs	16
4.1 Alternativ 1	16
4.2 Alternativ 2	16
4.3 Ruttalternativ för kraftledning	18
4.4 Nollalternativet	18
5 Beskrivning av projektområdet och dess omgivning	20
5.1 Läge	22
5.2 Planläggningen	22
5.3 Naturförhållanden	22
5.4 Området och verksamheten i närområdet	22
5.4.1 Turism	22
5.4.2 Rensköttsel	25
5.4.3 Rekreation	25
5.5 Sverige - Närområdets användning och miljöns nuvarande tillstånd	25
5.5.1 Bosättning	25
5.5.2 Naturomgivningarna och landskapet	25
5.5.3 Planläggningen	25
6 Miljökonsekvensbedömning	28
6.1 Granskning av influensområde	28
6.2 Miljökonsekvenser som ska bedömas	29
6.2.1 Allmänt	29
6.2.2 Konsekvenser som sträcker sig över till den svenska sidan samt hur de ska bedömas	29
7 Plan för delaktighet och information	32
8 Tidtabell	34

Grundkartsmaterial:

© Logica Oy tillstånd nr.

© Lantmäteriverket tillstånd nr. 48/MLL/09

1

Beskrivning av projektet

1 Beskrivning av projektet

1.1 Projekt och projektansvariga

wpd Finland Oy och Forststyrelsen Laatumaa avser att bygga en vindkraftpark på Mielmukkavaara i Muonio (bild 1-1 och 1-2). Projektet består av en vindkraftpark med en totaleffekt på 30–45 MW (15–10 vindkraftverk, vilkas effekt per enhet är 3 MW) samt en kraftledning på 110 kV till Muonio elverk.

wpd Finland Oy hör till den internationella wpd-koncernen som koncentrerar sig på förnyelsebara energiformer. wpd startade sin verksamhet 1996 och den nuvarande verksamheten är spridd i över 15 länder och har cirka 300 anställda. Bolagets kontor i Finland påbörjade sin verksamhet våren 2007.

Som ägarrepresentant för staten övervakade forststyrelsen utvecklingen av det landområde som utsetts för projektet. Forststyrelsen är ett statligt affärsdrivande verk som har drygt 12 miljoner hektar av statsägda land- och vattenområden till sitt förfogande. Forststyrelsen vill främja förnyelsebara energiformer.

1.2 Projektets grunder och syften

Arbets- och näringsministeriets långsiktiga mål är att höja den totala installerade effekten i vindkraft, från den nuvarande nivån på ca 130 MW till ca 2000 MW fram till år 2020.

wpd Finland Oy:s mål är att fram till år 2020 bygga vindkraftverk med en sammanlagd effekt om 1000 MW i Finland, och på så sätt bidra till att göra vindkraften till en av de främsta förnybara energikällorna i landet. Merparten av den planerade totala effekten genomförs i form av havsbaserade vindkraftparker, men vid sidan av dessa planerar företaget ett flertal mindre markbaserade vindkraftparker.

I den på uppdrag av Lapplands förbunds utförda utredningen över vilka av Lapplands fjäll och berg som bäst lämpar sig för vindkraftsproduktion kartlades de för vindkraftsproduktion lämpade fjäll- och bergsområdena i Lappland. I utredningen fastställdes den teknisk-ekonomiska potentialen för de vindkraftsområden som ur miljösynpunkt är de minst kontroversiella bergs- och fjällområdena i ekonomiskt bruk långt borta från betydande turist- och bosättningsområden. Enligt utredningen är Mielmukkavaara både på grund av teknisk-ekonomiska faktorer och miljökonsekvenserna ett av de områden i Lappland som har högst potential för vindkraftsproduktion.

Vindkraftsparkens uppskattade årliga elproduktion är ca 75–110 GWh, vilket motsvarar cirka en fjärdedel av den årliga elförbrukningen i Fjäll-Lappland totalt sett och är cirka dubbelt så hög som Muonio kommuns totala elförbrukning. Med den vindkraftsproducerade energin undviker man, grovt och preliminärt räknat, 51 000–75 000 ton CO₂-utsläpp/år.

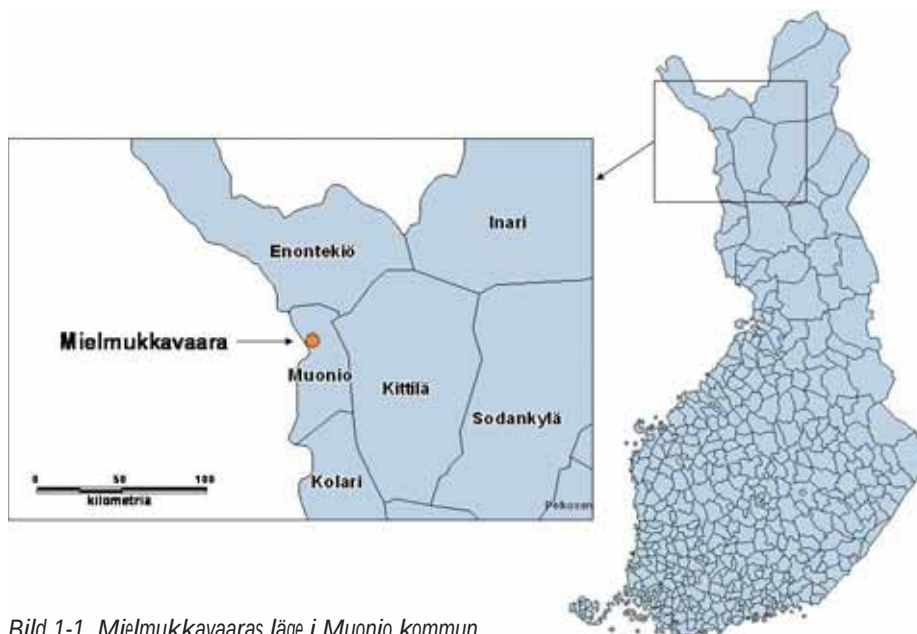

Bild 1-1. Mielmukkavaaras läge i Muonio kommun.

2

MKB-förfarandet och internationellt samråd

2 MKB-Förfarandet och internationellt samråd

2.1 Bakgrund

Genom en skrivelse av den 17 november 2008 bekräftade Lapplands miljöcentral att Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994 ändrad 458/2006) ska tillämpas på projektet enligt miljökonsekvensbedömningsförfarandet. Beslutet grundar sig på MKB-förfarandets tillämpning i enskilda fall (MKB-lagen 6§). Detta motiveras bland annat med att projektet är omfattande och området som påverkas är vidsträckt, samt närheten till riksgränsen och till bosättningar. Förverkligandet av projektet förorsakar, med tanke på dess egenskaper, karaktär och läge, troligen sådana betydande miljökonsekvenser som kan jämföras med miljökonsekvenserna i MKB-förordningens projektförteckning.

Projektets miljökonsekvensbedömning har inletts i enlighet med ett beslut från Lapplands miljöcentral. Syftet med MKB-lagen är att främja bedömningen och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser i planerings- såväl som i beslutskedet. Samtidigt syftar lagen till att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter till medbestämmande. I detta projekt tillämpas också ett internationellt samrådsförfarande gentemot Sverige.

2.2 Statsgränsöverskridande miljökonsekvensbedömning

Miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang fastställs i den så kallade Esbokonventionen (Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context). År 1995 ratificerade Finland denna konvention som arbetats fram inom FN:s ekonomiska kommission för Europa (67/1997). Konventionen trädde i kraft 1997.

Konventionens parter har rätt att delta i ett finländskt förfarande för miljökonsekvensbedömning om det är möjligt att projektet får miljökonsekvenser som berör den aktuella staten. På motsva-

rande sätt har Finland rätt att delta i ett MKB-förfarande som avser en annan stats område om det är möjligt att projektets miljökonsekvenser berör Finland. Denna rätt till deltagande i beslutsprocesser gäller såväl myndigheter som fysiska personer och organisationer.

Miljöministeriet ansvarar för de praktiska arrangemangen i samband med ett internationellt samråd. Miljöministeriet underrättar Sveriges miljömyndigheter angående MKB-förfarandet gällande detta vindkraftsprojekt och framställer en förfrågan om de önskar delta i MKB-förfarandet. Till underrättelsen bifogas de delar av MKB-förfarandet som rör Sverige översatta till svenska samt dokumentet över internationellt samråd som innehåller en sammanfattning av innehållet i MKB-programmet. Miljöministeriet förmedlar Sveriges utlåtande och åsikter till Lapplands miljöcentral, som fungerar som kontaktmyndighet i MKB-förfarandet och som beaktar dessa i sitt eget utlåtande liksom också inhemska åsikter och utlåtanden. Också i MKB-beskrivningsskedet gäller motsvarande arrangemang med samrådsförfarande.

2.3 Miljökonsekvensförfarandets centrala skeden, parter och tidtabell

Det finländska MKB-förfarandet består av två skeden. Under det första skedet utarbetas ett miljökonsekvensprogram (MKB-program) som är en plan över vilka utredningar som kommer att utföras. Utgående från MKB-programmet och de åsikter och utlåtanden som ingetts och de miljökonsekvensutredningar som utförts görs en miljökonsekvensbeskrivning (MKB-beskrivning). Under båda dessa skeden hålls samråds- och informationsmöten i enlighet med MKB-lagstiftningen.

MKB-förfarandets huvudskeden finns presenterade i bild 2-1, medan detta MKB-projekts parter presenteras i bild 2-2. Projektets tidtabell för MKB-förfarandet återges i bild 2-3.

Deltagande och samråd

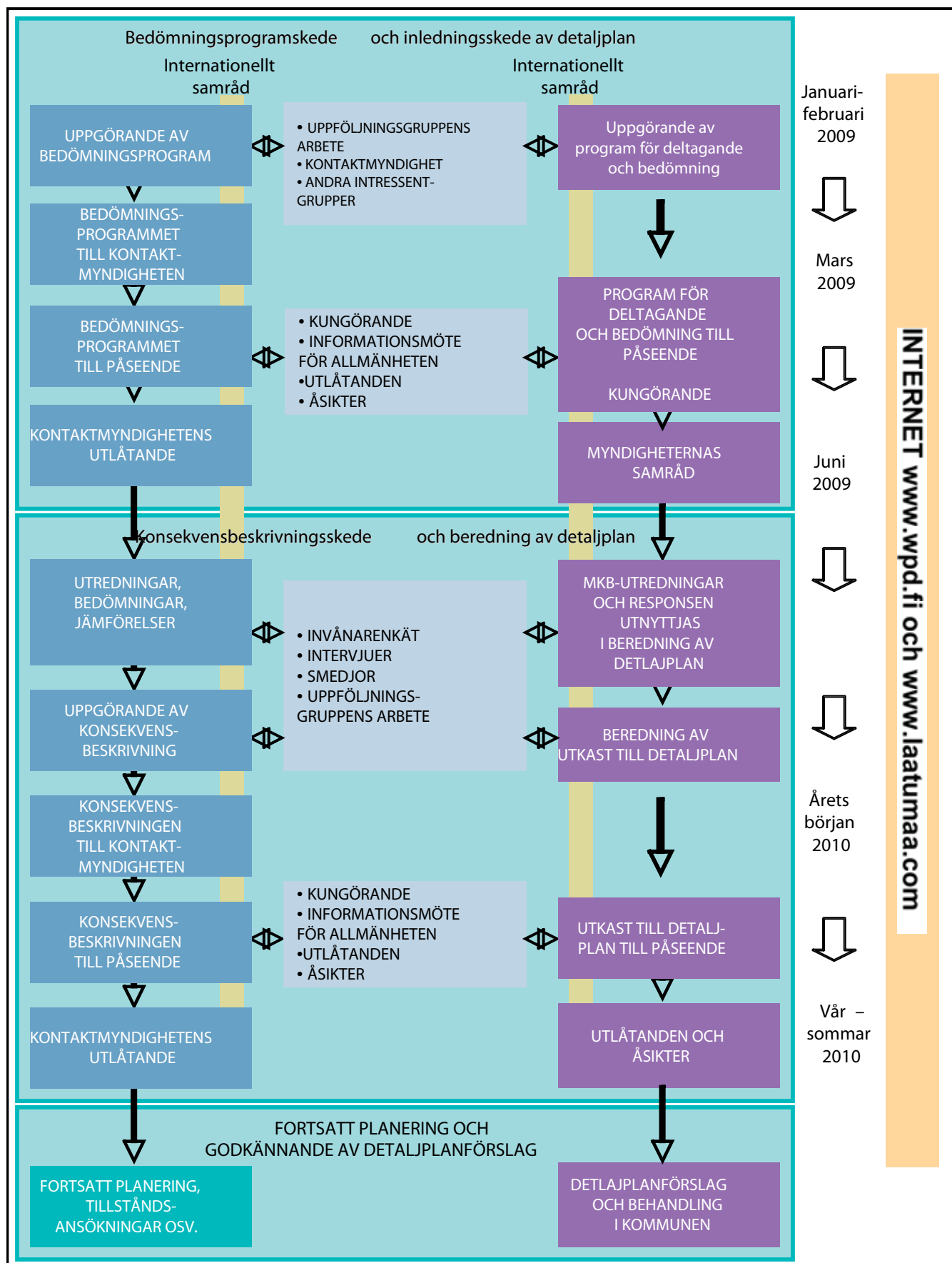

Bild 2-1. MKB-förfarandets huvudfaser.

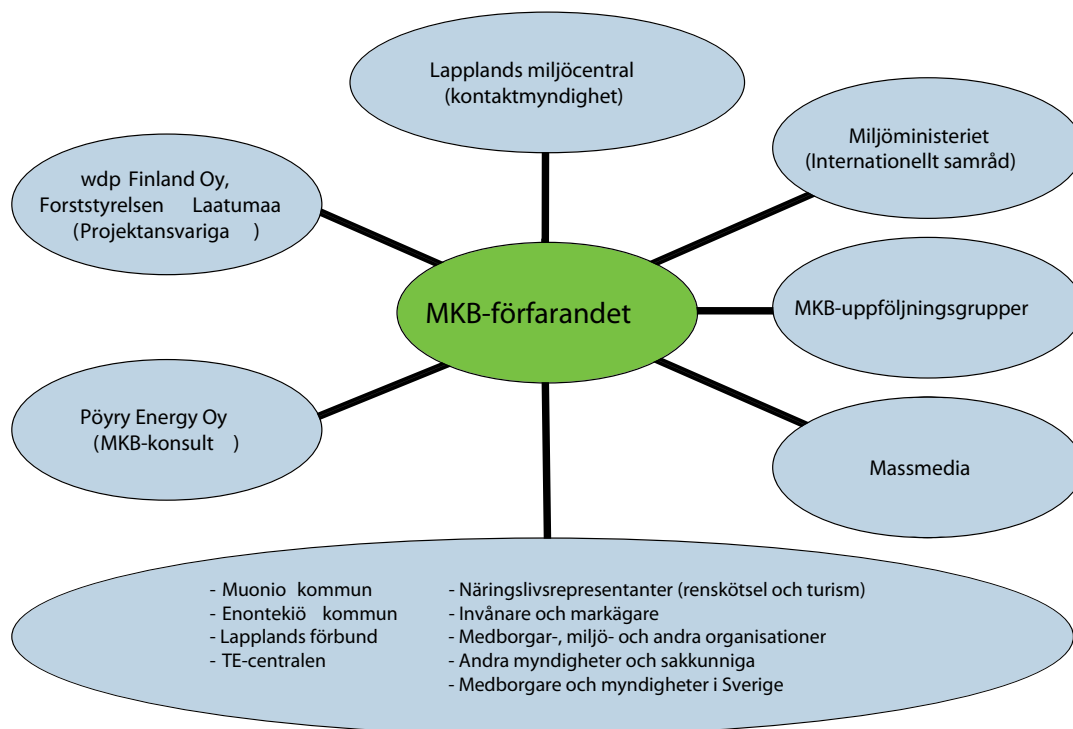

Bild 2-2. Berörda parter i MKB-förfarandet för Mielmukkavaara vindpark.

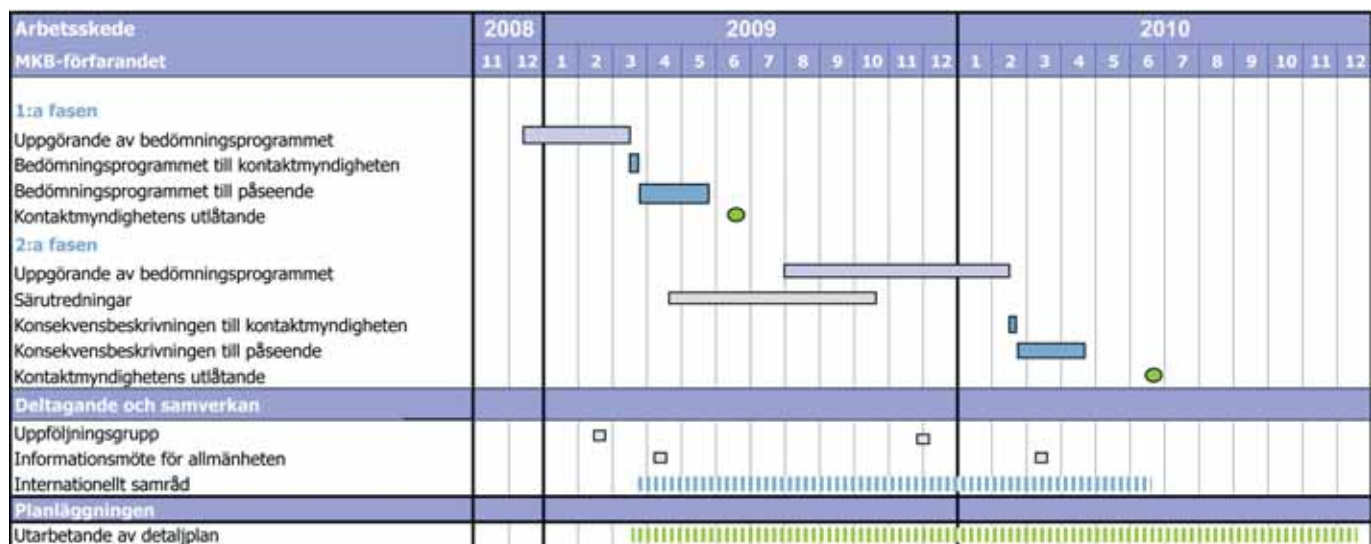

Bild 2-3. MKB-förfarandets centrala faser och den preliminära tidsplanen för Mielmukkavaara vindpark.

3

MKB-förfarandet i anknytning till andra handlingar

3 MKB-förfarandet i anknytning till andra handlingar

För att anlägga ett vindkraftverk krävs bygglov enligt markanvändnings- och bygglagen. I utkastet till Fjäll-Lapplands landskapsplan finns Mielmukkavaara utmärkt som vindkraftområde, men eftersom landskapsplanen inte är i kraft har Lapplands miljöcentral förutsatt att en detaljplan för området utarbetas. Arbetet med detaljplanen planeras sätta i gång i början av 2009. De projektansvariga har lagt fram ett förslag om inledandet av detaljplaneringen till Muonio kommun.

I projektets MKB-förfarande och planberedning strävar man efter att informationsmötena ska ge tillfälle till såväl informationsspridning som diskussioner. Också de miljö- och andra utredningar som gjorts i samband med MKB har varit till nytta vid planberedningen.

Foto: Anna Koskinen

4

Projekteralternativ som övervägs

4 Projekteralternativ som övervägs

Två alternativ till vindkraftparksprojektet undersöks, samt ett så kallat nollalternativ. Skillnaderna mellan alternativen hänför sig till antalet vindkraftverk. Enhetsstorleken är densamma i båda alternativen. Alternativen som undersöks är:

- Alternativ 1: Vindkraftverk 15 stycken, enhetseffekt 3 MW
- Alternativ 2: Vindkraftverk 10 stycken, enhetseffekt 3 MW

I nollalternativet undersöks den situation där projektet inte förverkligas alls, dvs. att vindparken inte byggs.

Dessutom studeras tre olika ruttalternativ för kraftledningen: alt. A, alt. B och alt. C. Alla ruttalternativen går från Mielmukkavaara till en nätanslutningspunkt på regionnätet (110 kV) i närheten av Muonio kyrkby och löper dels i samma terrängkorridor som den befintliga 45 kV-kraftledningen.

4.1 Alternativ 1

I alternativ 1 (alt. 1) granskas uppförandet av en vindpark på 45 MW (15 x 3 MW) på toppen av Mielmukkavaara. Vindparken kopplas till det statliga nätet med en spänningsnivå på 110 kV. Vindparkens produktionskapacitet skulle uppgå till högst 45 MW och den beräknade elproduktionen till ca 110 GWh/v.

4.2 Alternativ 2

I alternativ 2 (alt. 2) granskas uppförandet av en vindpark på 30 MW (10 x 3 MW) på toppen av Mielmukkavaara. Vindparken kopplas till det statliga nätet med en spänningsnivå på 110 kV. Vindparkens elproduktionskapacitet skulle uppgå till högst 30 MW och beräknad elproduktion skulle vara ca 75 GWh per år.

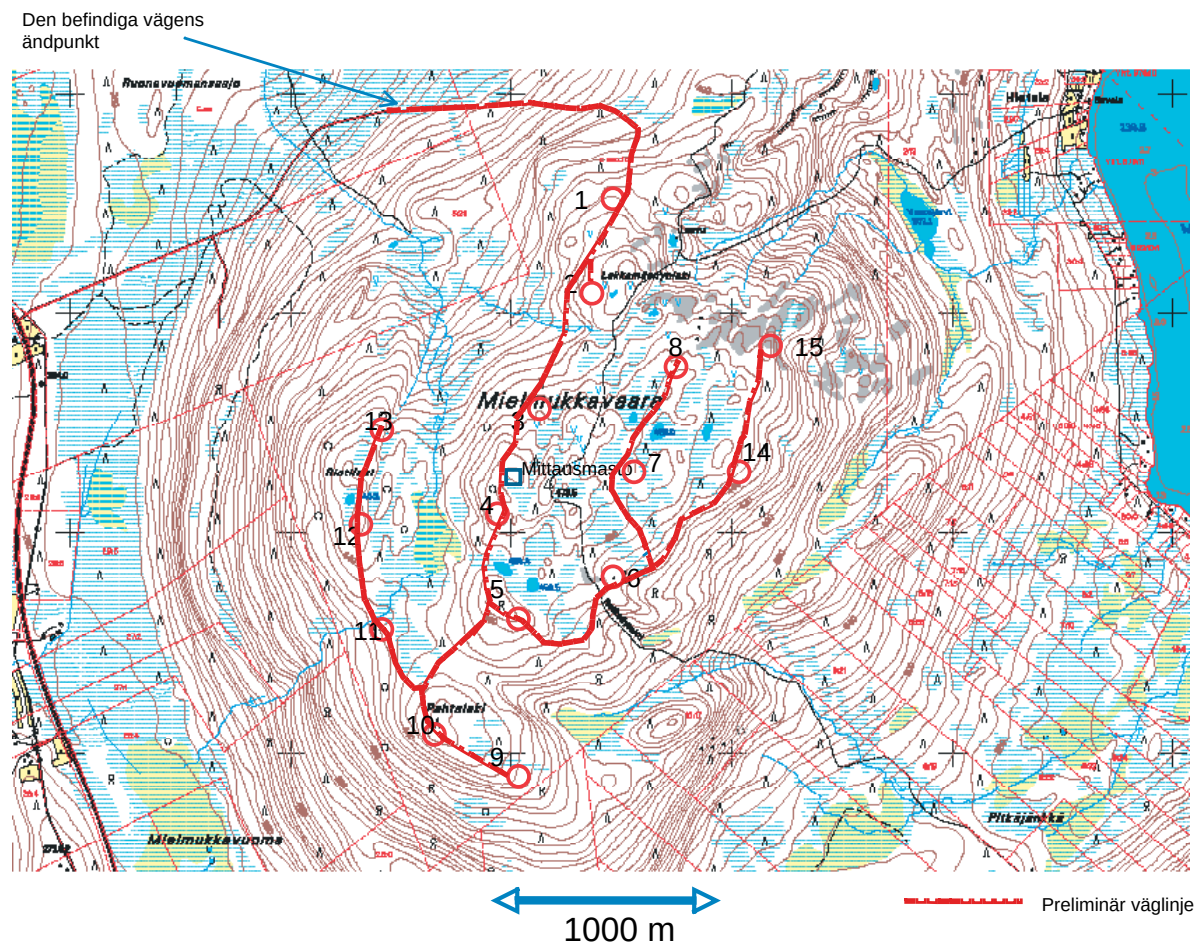

Bild 4-1. Vindkraftverkens preliminära placering enligt alternativ 1.

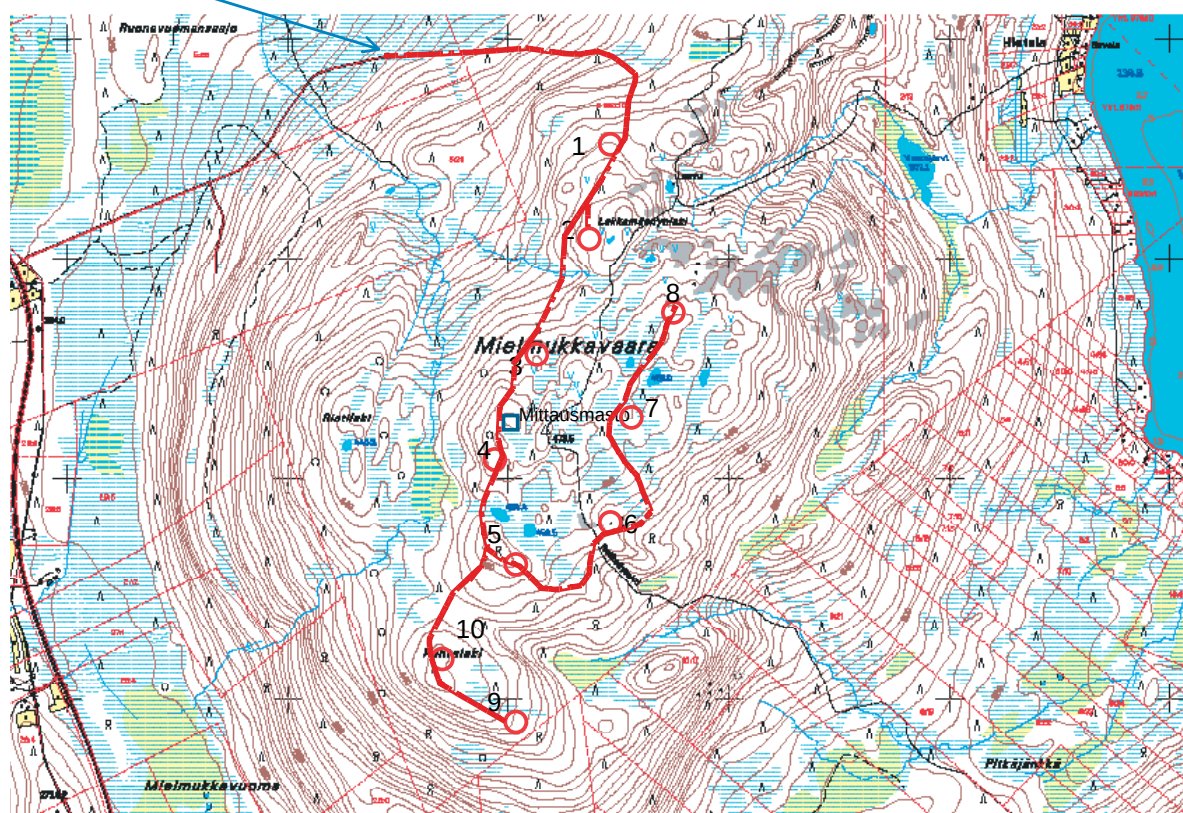
Förklaring	Alt. 1	Alt. 2
Nominaleffekt	15 x 3 MW (45 MW)	10 x 3 MW (30 MW)
Tornets höjd	100 m	100 m
Rotorns diameter	100 m	100 m
Högsta höjd (Rotorn medräknad)	cirka 150 m	cirka 150 m
Nettobrukbarhet	95 %	95 %
Årlig brukstid	7 000 – 7 500 h	7 000 – 7 500 h
Årlig brukstid räknad som uttag av toppeffekt (motsvarande nettoproduktion)	2 440 h/a	2 500 h/a
Årlig elproduktion (netto, förluster medr.)	cirka 110 GWh/v	cirka 75 GWh/v

MW = megawatt = 1000 kilowatt, GWh = gigawattimme = 1000 000 kilowattimmar

Tabell 4-1. Preliminär teknisk information gällande huvudalternativen

Den befintliga vägens
ändpunkt

1000 m

Preliminär väglinje

Bild 4-2. Vindkraftverkens preliminära placering enligt alternativ 2.

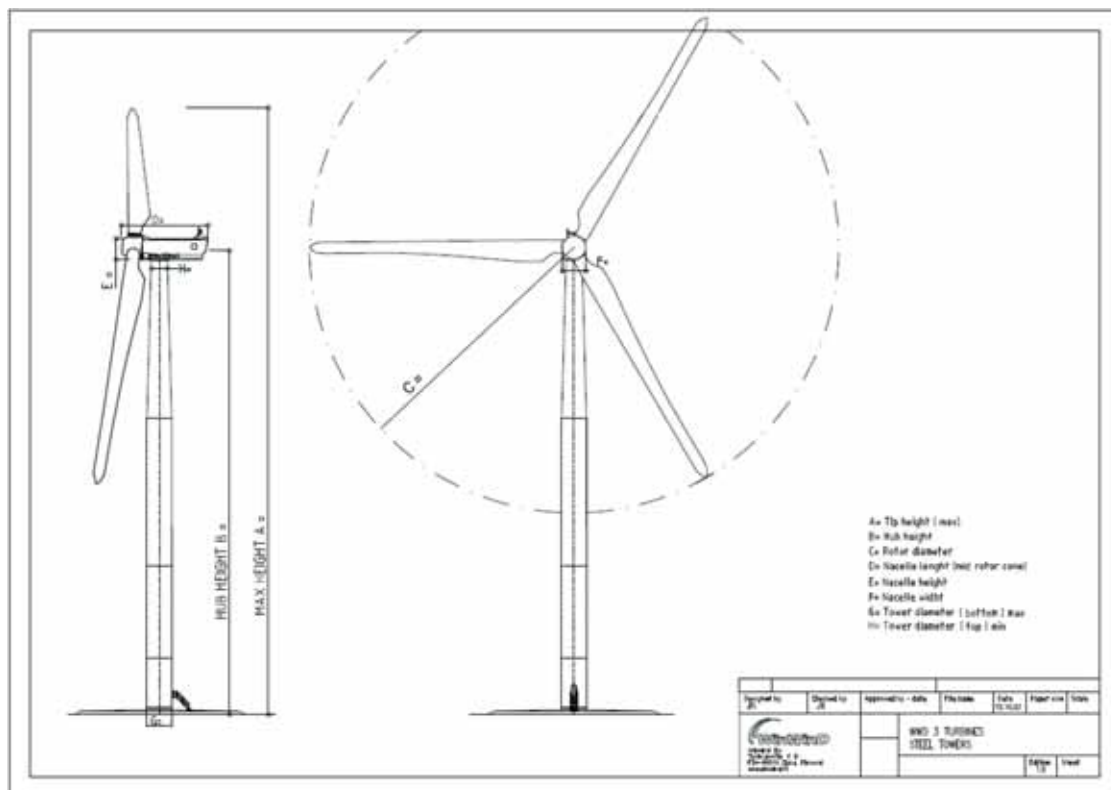
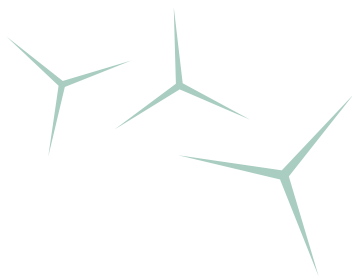

Bild 4-3. Principskiss av vindkraftverket (källa: WinWind Oy).

4.3 Ruttalternativ för kraftledning

Tre olika ruttalternativ för kraftledningen granskas. Förplaneringen av rutterna A och B är gjord av Empower Oy. Rutterna leder från Mielmukkavaara till en nätanslutningspunkt på regionnätet (110 kV) i närheten av Muonio kyrkby (Empower Oy 2009). Ruttalternativ C framfördes på uppföljningsgruppens möte 23.2.2009, där MKB-programskissen behandlades och man beslöt att lägga den till listan över de alternativ som ska granskas.

De granskade ruttalternativen för kraftledningen är (bild 4-4)->

4.4 Nollalternativet

I nollalternativet granskas den situation där projektet inte förverkligas, dvs. att vindparken inte byggs.

Enligt mätningar gjorda med simuleringar av elsystem ersätter vindkraften i de nordiska länderna och med NordEls prissättningsmekanism för elmarknaden i första hand kolkraften, vars utsläppskoefficient för koldioxid är 0,68 ton/MWh (Holtinen 2004). Enligt uppskattningen för vindparkens preliminära elproduktionsmängd (75–110 GWh) undviks CO₂-utsläpp på 51 000–75 000 ton per år.

Bild 4-4. Ruttalternativ för kraftledning Alt A, Alt B och Alt C.

5

Beskrivning av projektområdet och dess omgivning

5 Beskrivning av projektområdet och dess omgivning

5.1 Läge

Miellmukkavaara är beläget i Muonio i Fjäll-Lapplands ekonomiska region. Miellmukkavaaras topp, där vindparken är planerad att byggas, ligger på ca 16 kilometers avstånd från Muonio centrum och på ca sex kilometers avstånd från Yli-Muonio by i nord-nordostlig riktning. Miellmukkavaara är beläget nära gränsen till Enontekis kommun (ca 12 kilometer) och ca 3,5 kilometer från gränsen till Sverige (Pajala kommun). Enontekis ingår i samernas hembygdsområde.

5.2 Planläggningen

Miellmukkavaara har reserverats som vindkraftsområde både i Fjäll-Lapplands regionplan och i utkastet till landskapsplanen för Fjäll-Lappland som ersätter regionplanen. Utarbetandet av en detaljplan är en förutsättning för att vindparken ska byggas. Arbetet med Miellmukkavaara detaljplan förväntas inledas under början av år 2009, och ska i förfarandemässigt hänseende anpassas till MKB-förfarandet.

5.3 Naturförhållanden

Området kring Miellmukkavaaras topp är till sin natur ovanligt kargt med en mosaik av små tjärnar, myrar och höjder. På top-

pen finns ett omfattande kalfjällsområde. I området påträffas de däggdjur som vanligtvis förekommer i skogszoner. När det gäller fågellivet i området finns det inga täckande utredningar. Man bedömer att Lapplands vanligaste fåglar (bl.a. lövsångare och bergfink) finns här, möjligen även tjäder och hackspett. Inga tydliga flyttfågelstreck går genom Muonio-området. Flyttfåglarna kan följa Muonio älvstrand lika väl som Pallas-Ylläs fjällkedja.

5.4 Området och verksamheten i närområdet

5.4.1 Turism

Muonio har rätt långa turismtraditioner och en relativt stark ställning bland Lapplands turistcentra. Naturlandskapets starka dragningskraft utgör tillsammans med utbyggd service och upplevelseturism Muonios starka sidor som turistort. Genom att kommungränsen flyttades för ett par år sedan finns det numera två fjällområden i Muonio. Såväl Olostunturi som Pallas ligger nu i Muonio kommun.

År 2006 arbetade 137 personer inom turistnäringen i Muonio. Turism har blivit en allt viktigare och mer internationellt präglad näring för hela Fjäll-Lapplands-området.

Bild 5-1. Miellmukkavaara fotograferad från Kilpisjärventie (riksväg 21). (Foto: Heli Rissanen)

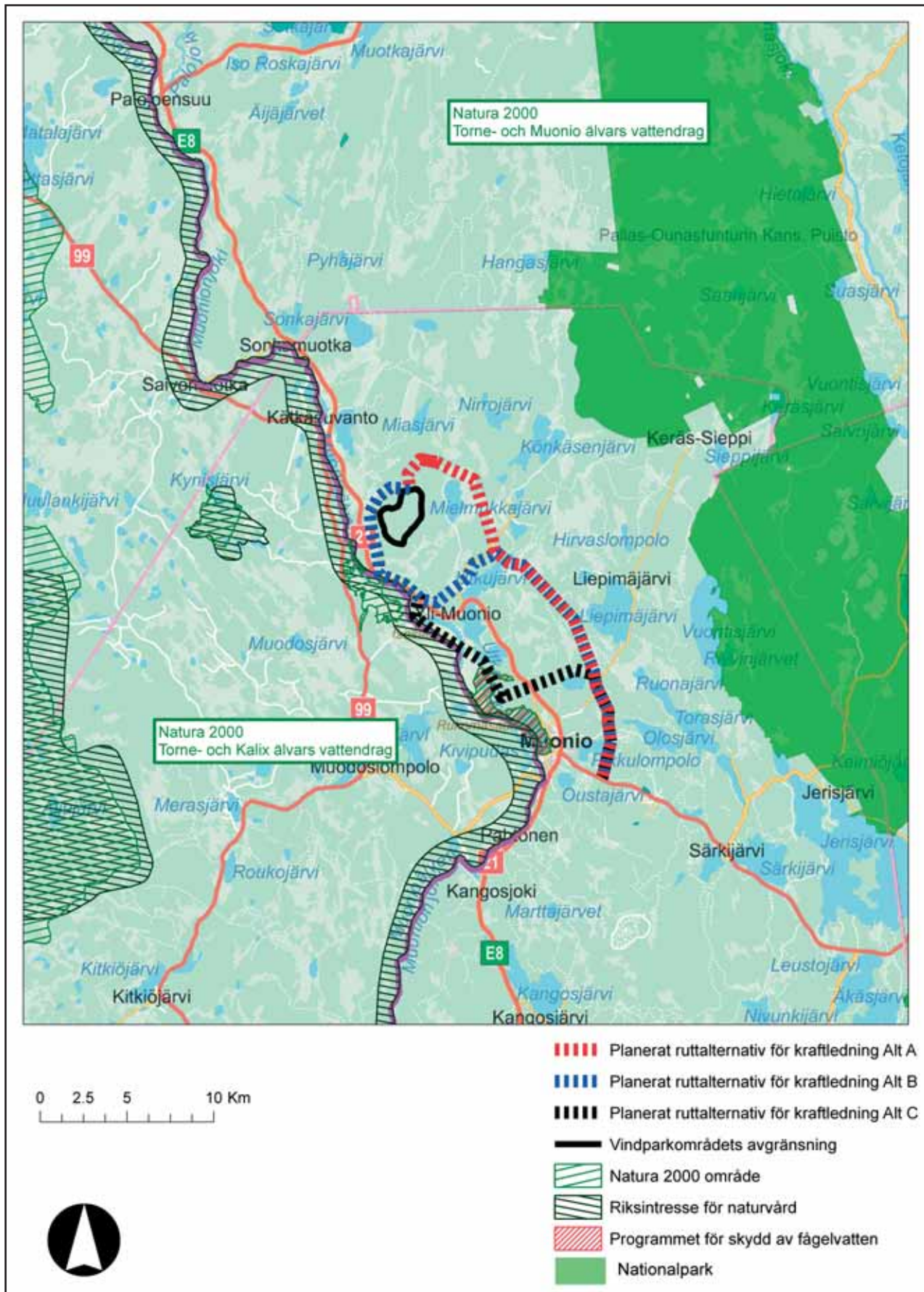

Bild 5-2. Naturmiljöområdets mångfald. För tydlighetens skull är Natura 2000 – områdena Torne och Muonio älvars vattendrag (täcker hela Mielmukkavaara-området) och Torne älvs - Kalix älvs vattendrag inte utritade i bilden.

BESKRIVNING AV PROJEKTOMRÅDET OCH DESS OMGIVNING

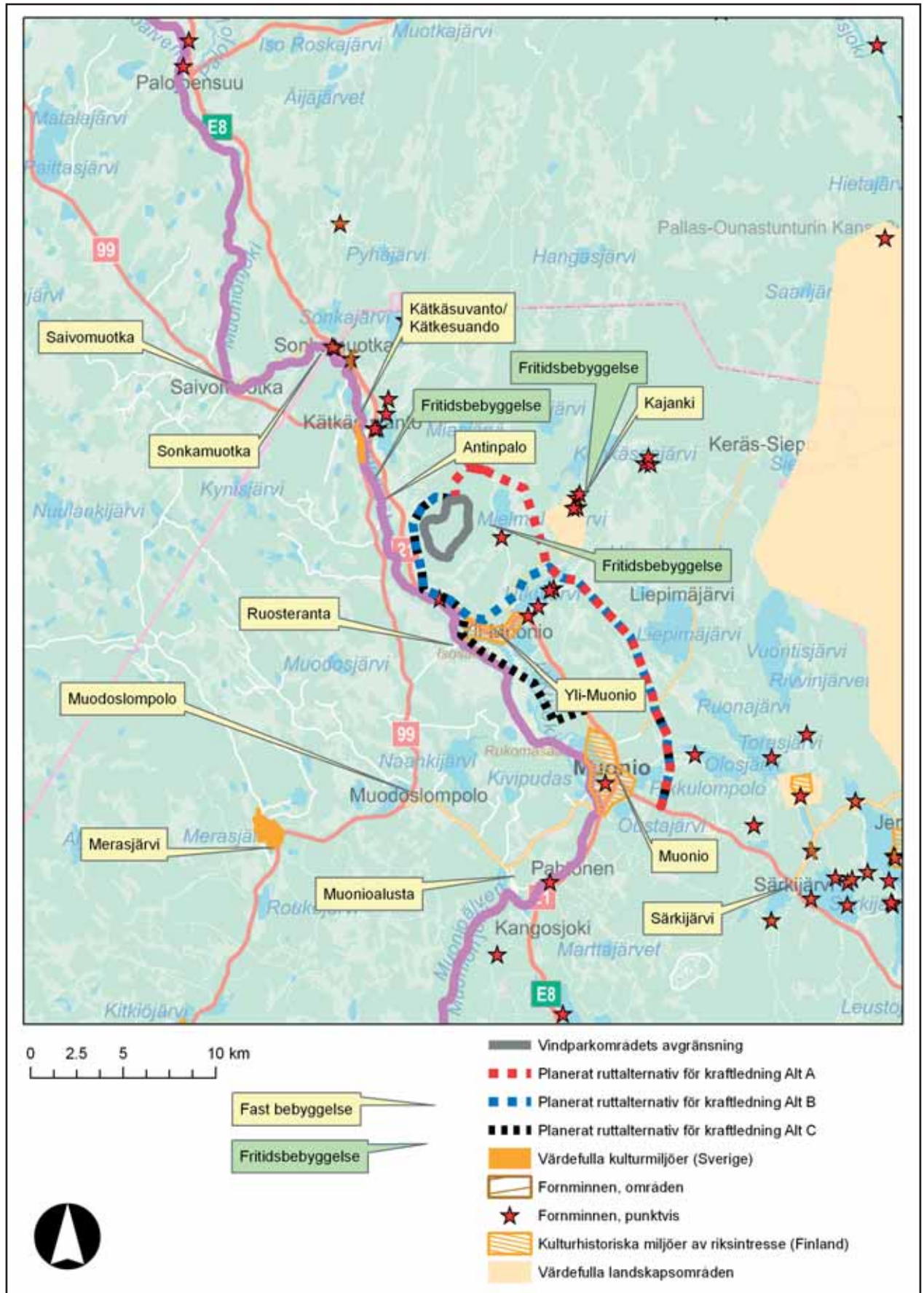

Bild 5-3. Områdets bosättning, den bebyggda miljö- och landskapets mångfald.

5.4.2 Renskötsel

På Mielmukkavaara-området går renarna på vinter- och vårbete eftersom där finns granlavsområden. Området hör till Muonio renbeteslag (motsvarar sameby i Sverige) och omfattar främst renbeteslagets norra samebyar. I området arbetar näringsidkare med renskötsel från alla Muonio samebyar, men framför allt från Muonio kyrkby, Yli-Muonio, Liepimä, Kerässiepi och Kajanga.

5.4.3 Rekreation

Mielmukkavaara-området används aktivt för jakt, men också för bär- och svampplockning och som friluftsområde. Mielmukkavaaras sluttningar och närområden är av särskild betydelse som älgjaktsområden. Områdets andel av Muonio kommuns fjällningskvot uppskattas utgöra ca 30 %.

5.5 Sverige - Närområdets användning och miljöns nuvarande tillstånd

5.5.1 Bosättning

På den svenska sidan i Pajala och Kiruna kommuner är bosättningen vid Muonio älvstrand betydligt mindre omfattande än på den finska sidan. Den by som ligger närmast Mielmukkavaara är Kätkesuando, ca sju kilometer mot västnordväst. Andra byar som ligger inom det område som kan påverkas av projektet är Muodoslompola (avstånd ca 15 kilometer), Savomuotka (ca 15 kilometer), Muonioalusta (ca 18 kilometer) och Merasjärvi (ca 19 kilometer) (Meän väylä 2006) (bild 5-3). Det finns få näringsidkare inom området. Närmaste företag som erbjuder resetjänster finns i Muonioalusta (Lantto 2009).

5.5.2 Naturomgivningarna och landskapet

Sydväst om Mielmukkavaara, på ca tre kilometers avstånd, ligger Katovuoma, ett 571 hektar stort Natura 2000-område. Ca 10 kilometer västerut från vindparksområdet ligger det 576 hektar stora Natura 2000-området Särkitievat, och på ca 20 kilometers avstånd Natura 2000-området Pessinki, som är ett vidsträckt naturskyddsområde med myrmark och boreal skogszon med gamla skogar som går över i kalfjäll i den nordligaste delen. Alla områden är skyddade i enlighet med miljödirektivet (SCI).

Torne älv och Kalix älv vattenområde hör också till Natura 2000-nätverket som skyddas i enlighet med miljödirektivet. Särkitievat, Pessinki och Köknövä-Muonioälvområdet (som ligger på ca åtta kilometers avstånd från vindparken västerut) utgör också värdefulla naturmiljöer (Riksintresset för naturvården, Miljöbalken 3:6) (bild 5-2).

Byarna Kätkesuando och Merasjärvi har klassats som värdefulla kulturmiljöer (Meän väylä 2006)

5.5.3 Planläggningen

Sverige har inte något som motsvarar Finlands landskapsplan. Över Kiruna kommun finns det en översiktsplan som utarbetades år 2003. De områden som har kontakt med den finska gränsen är huvudsakligen utmärkta som renskötselområden och fritidsområden i planen. Dessutom finns det i Kiruna kommun, ca 50 kilometer nordväst om Mielmukkavaara, ett område som är reserverat för vindkraft och som tangerar Natura 2000-området Pessinki. Inom Kiruna kommuns område finns inga andra planer över områden som utreds för vindkraftverk.

För Pajala kommun finns det en översiktsplan från 1991 som för tillfället håller på att uppdateras.

Bild 5-4. Utdrag från Meän kartta ("vår karta")

6

Miljökonsekvensbedömning

6 Miljökonsekvensbedömning

6.1 Granskning av influensområde

I miljökonsekvensbedömningen granskas verksamheterna inom vindparkområdet och de miljökonsekvenser som dessa kan få även utanför området, såväl under uppförandet och drifttiden som när vindparken en gång tas ur bruk. Verksamheter som når utanför vindparksområdet är t.ex. byggande och drift av kabelförbindelsen och kraftledningen, den trafik som uppbyggnadsfasen orsakar samt den servicetrafik som behövs då vindparken är i drift.

Också nollalternativet bedöms ge en miljöbelastning (utsläpp mm.) och jämförs med de andra granskade alternativen.

Med granskningsområde avses här ett för varje konsekvenstyp definierat område, inom vilket den ifrågavarande miljökonsekvensen utreds och bedöms. MKB-förfarandets totala granskningsområde har definierats på basis av de konsekvenser som potentiellt kan

förekomma på största avstånd från projektområdet. Med influensområde avses det område där man på basis av utredningarna bedömer att miljökonsekvenser kommer att förekomma.

MKB-förfarandets totala granskningsområde har definierats baserat på de konsekvenser som potentiellt kan förekomma på största avstånd från projektområdet. Buller granskas exempelvis inom en radie på ca tre kilometer, och inverkan på landskapet inom en radie på ca 30 kilometer från vindkraftverken. Konsekvensbedömningen och de geografiska avgränsningarna presenteras här nedan punktvis efter influensområde.

Man har strävat efter att göra granskningsområdet så omfattande att inga betydande miljökonsekvenser ska visa sig utanför området. Om det ändå under bedömningsarbetet framkommer att miljökonsekvenserna har ett mer vidsträckt påverkningsområde än man tidigare bedömt, kommer gransknings- och influensområ-

Bild 6-1. Granskningsområden för vindparken.

Bild 6-2. Granskningsområden för kraftledningsrutterna.

dets omfattning att definieras om. Den slutgiltiga definitionen av influensområden görs alltså utgående från resultatet av miljökonsekvensbedömningsarbetet i miljökonsekvensbeskrivningen.

De bifogade bilderna 6-1 och 6-2 visar granskningsområdenas storlek.

6.2 Miljökonsekvenser som ska bedömas

6.2.1 Allmänt

Med miljökonsekvenser avses för detta projekt de direkta och indirekta konsekvenser som det planerade vindkraftverket kan ha för miljön. I bedömningen granskas konsekvenserna under såväl byggnads- som driftsskedet. Centrala konsekvenser som utreds är:

- konsekvenser för jordbruk och näringsidkande, särskilt när det gäller turism och renskötsel
- konsekvenser för människors levnadsförhållanden och trivsel
- konsekvenser orsakade av trafiken
- konsekvenser för naturförhållanden, t.ex. mångfalden och fågellivet
- konsekvenser för landskapet och kulturmiljön
- konsekvenser för säkerheten
- bullerkonsekvenser
- konsekvenser orsakade av skugga
- konsekvenser för klimatet och luftkvaliteten
- konsekvenser under uppbyggnadsfasen

När miljökonsekvenser utreds läggs tyngdpunkten på de bedömda och upplevda konsekvenserna. Information om vad medborgare och olika intressentgrupper upplever som viktigt inhämtas bland annat genom uppföljningsgruppens arbete och samrådsförfarandet.

I konsekvensbedömningen drar man nytta av de senaste forskningsresultaten i de nordiska länderna vad gäller vindkraftens inverkan på bland annat fågellivet och människors livskvalitet. Undersökningarna baserar sig på uppföljningsinformation från redan byggda vindkraftsparker.

Miljökonsekvensernas betydelse bedöms bland annat genom att man jämför miljöns toleransförmåga i förhållande till varje miljöbelastning. I konsekvensbedömningen drar man nytta av de senaste forskningsresultaten i de nordiska länderna när det gäller vindkraftens miljöpåverkan. Dessutom görs i beskrivningsskedet av MKB:n flera utredningar där man drar nytta av materialet från bedömningsarbetet. De utrednings- och bedömningsmetoder som finns att tillgå är bland annat undersökningar av inverkan på landskapet (till exempel visualiseringar och siktbarhetskontroller), buller-, skugg- och reflexmodeller samt fältstudier (till exempel för natur- och fågellivsutredningar).

6.2.2 Konsekvenser som sträcker sig över till den svenska sidan samt hur de ska bedömas

Möjliga konsekvenser på den svenska sidan är:

- konsekvenser för människors levnadsförhållanden och trivsel
- konsekvenser för naturförhållandena
- konsekvenser för landskapet och kulturmiljön
- bullerkonsekvenser
- konsekvenser orsakade av skugga

Ovannämnda konsekvenser kommer att bedömas separat för Sveriges del. Om det senare under MKB-förfarandet uppstår andra konsekvenser kommer dessa också att bedömas. Influensområdena har presenterats ovan på karta (bild 6-1 och 6-2). Även naturvärden och värden inom byggnadsområdet finns utmärkt på karta (bild 5-2 och 5-3).

Människors levnadsförhållanden och trivsel

I miljökonsekvensbedömningen utvärderas de konsekvenser för människors levnadsförhållanden och trivsel som vindkraftsparken och de olika alternativen för kraftledningens dragning kan medföra, i första hand på grund av förändringarna i landskapet. Förutom inverkan på landskapet strävar man också efter att identifiera och bedöma andra konsekvenser i Sverige (till exempel buller, ändrad markanvändning och konsekvenser för näringsidkande).

I projektet hörs bofasta och fritidsboende invånare, dels i samband med det informationsmöte för allmänheten som hålls våren 2009, dels genom en brevenkät och temaintervjuer. Frågeformulären skickas ut per post i mars, och temaintervjuerna genomförs i området i april. Meningen är att frågeformulären ska sändas både till bofasta och till fritidsboende invånare. Det är tänkt att enkäten även ska skickas till boende på den svenska sidan.

Naturförhållanden

Konsekvenserna för naturen bedöms utgående från det insamlade materialet och naturutredningar gjorda av sakkunniga. Konsekvenser som når över gränsen till Sverige kommer troligen i huvudsak att röra det befintliga fågellivet i området och de fåglar som färdas genom området. Dessa konsekvenser bedöms i fågelutredningen.

Landskap och kulturmiljö

Vindkraftsparkens synlighet i när- och fjärrlandskapet bedöms separat på basis av de åsikter som fast bosatta, sommarboende och rekreationskonsumenter fört fram, samt om möjligt även på vad näringsidkare inom turistbranschen anser. Genom att granska hur dominerande vindparkens roll i landskapet blir på olika avstånd samt omfattningen av den förändring som vindparken åstadkommer, och genom att jämföra detta med den nuvarande landskapsbilden bedöms hur stora de olika effekterna på landskapet blir ur olika parterers synvinklar, på olika avstånd och med utgångspunkt i olika granskningsmoment.

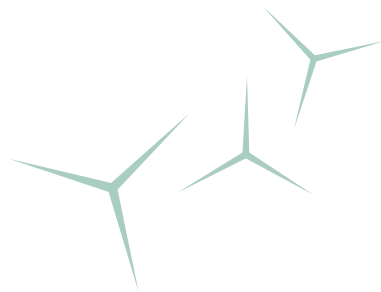
Konsekvenserna för landskapet kommer att observeras på olika sätt, bland annat genom bildsammanställningar över kraftverken, överskådliga och skalenliga panoramabilder av landskapet med vindkraftverk och annat bildmaterial, liksom med hjälp av siktbarhetsmätningar.

Centrala konsekvenser att bedöma för landskapet och kulturmiljön är bl.a. följande:

- Konsekvenser för landskapsbilden är till exempel Kätkesuandos värdefulla kulturmiljö och kulturlandskapsområde, där både konsekvenserna och områdets värde bedöms.
- Konsekvenser för hur närområdets fast bosatta och fritidsboende samt även turister och rekreationskonsumenter upplever landskapsbilden.

Konsekvenser som buller och skugga

Konsekvenserna av buller och skugga mäts med modeller under projektets gång. Om resultatet av mätningarna visar att konsekvenserna sträcker sig in på den svenska sidan bedöms konsekvenserna också för det området.

7

Plan för delaktighet och information

7 Plan för delaktighet och information

MKB-förfarandet är en öppen process som invånarna och andra intressegrupper har möjlighet att delta i. Invånare och andra intressenter kan delta i projektet genom att inkomma med sina åsikter till Lapplands miljöcentral som fungerar som kontaktmyndighet, liksom också till de projektansvariga eller projektets konsulter. För Sveriges del tillämpas det internationell samrådsförfarandet.

En uppföljningsgrupp med 30 medlemmar följer MKB-förfarandet. Syftet med uppföljningsgruppen är att främja informationsflödet och -utbytet mellan de projektansvariga, myndigheterna och intressentgrupperna. Uppföljningsgruppens medlemmar utgörs av representanter för de projektansvariga, kontaktmyndigheten, Muonio och Enontekis kommuner och, från Sverige, företrädare för Kiruna och Pajala kommuner, samt företrädare från Lapplands förbund, TE-centralen, gränsbevakningen, Museiverket, Muonio elandelsförening, naturskyddsföreningar, jaktföreningar, näringsidkare inom turismbranschen och renskötseln samt andra föreningar och intressentgrupper.

I Muonio (Muonio skolan) hålls ett informations- och diskussionsmöte på 30 mars 2009 kl 18 - 20 (finsk tid) för allmänheten om miljökonsekvensbedömningsprogrammet, där bedömningsprogrammet presenteras. Även svenska medborgare

kan delta i detta informationsmöte eftersom det kommer att vid behov vara ett tvåspråkigt arrangemang. Allmänheten har under informationsmötet möjlighet att framföra åsikter om miljökonsekvensbedömningen. Ett andra informations- och diskussions-tillfälle ordnas i samband med att konsekvensbeskrivningen har färdigställts. Också detta möte kommer att ske på både svenska och finska, om man från Sveriges sida har meddelat att man önskar delta i förfarandet.

Dessutom intervjuas traktens jägare och de näringsidkare som lever av renskötsel. I projektets planering deltar också en näringsidkare inom turism. I projektet hörs bofasta och fritidsboende invånare i närområdet, förutom vid det informationsmöte för allmänheten som hålls på våren 2009 också genom en brevenkät och med hjälp av temaintervjuer. Det är tänkt att enkäten också ska nå den svenska sidan.

Information om projektet och dess miljökonsekvenser kommer även att ges vid sådana allmänna informationstillfällen som pressmeddelanden, tidningsartiklar, på wpd Finland Oy:s egna internet-sidor www.wpd.fi (finns även på svenska) och på Forststyrelsens internetsidor www.laatumaa.com. Utlåtandena från kontaktmyndigheten vid MKB-förfarandet finns tillgängliga via Lapplands miljöcentrals hemsida.

Foto: Anna Koskinen

8

Tidtabell

8 Tidtabell

Projektets miljökonsekvensbedömning inleddes under slutet av år 2008 i och med att MKB-programmet utformades. MKB-förfarandet inleddes officiellt när MKB-programmet överlämnas till miljöcentralen i mars 2009. Miljökonsekvensutredningarna görs under 2009 mellan april och oktober. Avsikten är att MKB-beskrivningen inlämnas till Lapplands miljöcentral i slutet av 2009, då MKB-förfarandet för projektet avslutas i och med kontaktmyndighetens utlåtande på försommaren 2010. Målet är att vindparken ska börja tas i bruk under åren 2012-2013.

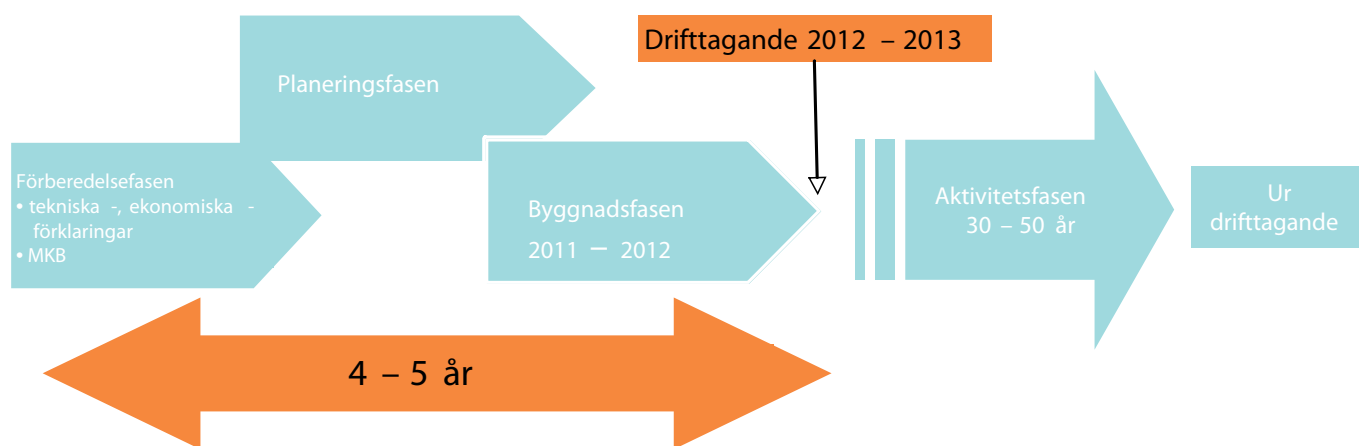

Bild 8-1. Beräknad tidsplan för realisering av projektet.

Wpd Finland Oy
Tapiolan keskustorni
02100 Esbo
Direktör
Heli Rissanen
h.rissanen@wpd.fi
tel. +358 40 578 7584
www.wpd.fi

Laplands miljöcentral
PB 8060 (Hallituskatu 5 C)
96101 Rovaniemi
Överinspektör
Leena Ruokanen
leena.ruokanen@ymparisto.fi
tel. +358 40 738 6840
www.miljo.fi

Forststyrelsen
Jäämerentie 15
99600 Sodankylä
Produktionschef
Hannu Tilja
hannu.tilja@metso.fi
tel. +358 400 219 352
www.laatumaa.fi

Pöyry Energy Consulting
PB 93 (Teknikvägen 4 A)
02151 Esbo
Ledare
Tiina Kähö
tiina.kaho@poyry.com
tel. +358 10 332 1441
www.poyry.fi

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

